

**ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ДИМИТРОВГРАД**

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
от Иво Тенев Димов – Кмет на Община Димитровград

ОТНОСНО: Приемане на План за младежта на Община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта

ОСНОВАНИЕ: чл. 15, чл.16 от Закона за младежта (ЗМ), чл.21, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА)

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С настоящата докладна записка се прави предложение за приемане на План за младежта на Община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта, Националната стратегия за младежта (2021-2030), одобрена от Министерски съвет – РМС№530/22.07.2021г.

Причини, които налагат приемане на предложения Проект:

Законът за младежта (в сила от 2012г.) е създаден в изпълнение на приоритетите на действащата тогава Националната стратегия за младежта (2010-2020), която определя визията на правителството на европейското развитие на България по отношение на политиката за младите хора в страната, насочени към подобряване качеството на живот на младите хора чрез създаване на устойчиви механизми за инвестиране в младежта като

значим социален капитал и за мобилизиране на потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз. През 2021г. Министерският съвет със свое решение (503 от 22.07.2021г.) одобри нова Национална стратегия за младежта - 2021-2030г. (НМС) и внесе за утвърждаване в 46-тото Народно събрание. Тя е основният стратегически инструмент за планиране и прилагане на държавната политика за младежта и дефинира нейните основни и специфични цели и приоритети за следващите 10 години, както и мерките за тяхното постигане

Визията за младежта според стратегията 2021-2030 г. е „Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят“.

Стратегическите цели, върху които се фокусират младежките политики са: насърчаване на неформалното обучение; насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават; насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора; развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб; свързаност, толерантност и европейска принадлежност; насърчаване на здравословен и природосъобразен начин на живот; насърчаване на културата и творчеството сред младите.

На 14 септември 2022 г. председателят на Европейската комисия в речта си за състоянието на Съюза обяви, че Комисията ще предложи 2023 г. за Европейска година на уменията. Тя посочи проблема с недостига на работна сила в определени сектори и подчерта значението на инвестициите в професионалното образование и повишаването на квалификацията. Европейската година на уменията следва Европейската година на младежта (2022 г.), която имаше за цел предоставяне на възможности, отдаване на дължимото, оказване на подкрепа и взаимодействие с младите хора, включително тези с по-малко възможности, в периода след пандемията от COVID-19 с оглед да бъде оказано дългосрочно положително въздействие върху тях. През октомври 2022г. Европейският парламент одобри 2023 година да бъде определена за Европейска година на уменията. Окончателното решение, 2023/936 от 10 май 2023 година, на Европейския парламент и на Съвета за съвременното провеждане на Европейската година на уменията, което влиза в сила по спешност в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз е - „периодът от 9 май 2023 г. до 8 май 2024 г. се определя за „Европейска година на уменията““.

Екологичният и цифровият преход разкриват нови възможности за хората и икономиката на ЕС. Наличието на подходящи умения дава възможност на хората успешно да се адаптират спрямо промените на пазара на труда и

да участват пълноценно в обществото и демократичния живот. Европейската година на уменията има за цел да подкрепи, чрез преквалификация и повишаване на квалификацията, устойчивия растеж на социалната пазарна икономика на Съюза с цел повишаване на нейната конкурентоспособност и допринасяне за създаването на качествени работни места.

Комисията предлага да се даде нов тласък на ученето през целия живот чрез насърчаване на повече и по-ефективни и приобщаващи инвестиции в обучение и повишаване на квалификацията.

Европейската година на уменията дава ясно послание - ще се предоставят повече възможности за младите в сферите, които ги интересуват най-много – образование, професионално обучение и квалификация, усвояване на умения за успешна реализация на пазара на труда.

Специална отговорност по отношение на изпълнението на стратегията за младежта имат местните власти, чиято активност ще осигури по-висока степен на отзивчивост към нуждите на младите хора в съответствие с принципите на европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите.

Съгласно разпоредбите на Закона за младежта (чл.15, ал. 1, ал. 4) кметовете на общини отговарят за провеждането на общинската политика за младежта в съответствие с държавната политика и разработват общински план за младежта за текущата година с дейности, насочени към младите хора на територията на общината. Съгласно чл.16, ал.1 от Закона за младежта Общинският план за младежта се приема от Общинския съвет по предложение на Кмета на общината.

Цели и очаквани резултати, които се поставят с предложението Проект:

Цялостната задача на настоящия план за младежта на община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта е да се постигне подобряване качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек чрез мобилизиране потенциала на младите хора в развитието на община Димитровград, България и Европейския съюз.

При изготвянето му са взети предвид актуалното състояние в община Димитровград, промените настъпили през последните години и необходимостта от конкретни дейности и задачи в посока развитие на младежта в Общината.

Финансови и други средства, необходими за реализиране на План за действие на община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта,

Планът за младежта на община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта ще се реализира със средства от националния

бюджет, общинския бюджет, финансиране по европейски, национални и общински програми, както и чрез делегираните от държавата средства по бюджетите на образователните институции и центровете за личностно развитие на децата и младежите и дарения.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Настоящият план за младежта на община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта е в пълно съответствие с европейското законодателство, спазвайки в пълнота разпоредбите и целите на националното и местно законодателство.

С оглед гореизложеното предлагам следния проект за

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация; чл. 15 и чл. 16 от Закона за младежта, Общински съвет Димитровград

1. Приема План за младежта на Община Димитровград за 2024 година в изпълнение на Закона за младежта.
2. Възлага на Кмета на Община Димитровград осъществяването на всички дейности, необходими за правилното и законосъобразно изпълнение на решението.

ИВО ДИМОВ

Кмет на Община Димитровград

Проект

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

НА ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

ЗА 2024 г.

В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЛАДЕЖТА

СЪДЪРЖАНИЕ

I. УВОД	2
II. ЦЕЛЕВА ГРУПА	3
III. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА.....	3
1. Демографска характеристика	3
2. Образование, формално и неформално учене	4
3. Младежка заетост	7
4. Икономическа активност и предприемачество	9
5. Достъп до информация и услуги.	10
6. Гражданска активност	10
7. Младежко доброволчество	11
8. Здравословен начин на живот	12
9. Младите семейства	13
10. Социално включване на младите хора.	13
11. Младежка престъпност.	14
12. Младите хора в малките населени места и селските райони.	14
13. Управление на младежката политика	15
IV. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	15
V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	16
VI. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ	17
VII. ДЕЙНОСТИ ПО ПРИОРИТЕТИ	17
VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ	18
IX. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЯ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА	18
X. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА	19
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	19

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинският план за младежта на Община Димитровград за 2024 г. е разработен в изпълнение и съответствие с чл. 15, и чл. 16 от Закона за младежта и във връзка с Национална стратегия за младежта (2021-2030) – ангажиране, овластяване и развитие, одобрена от Министерски съвет (РМС №530/22.07.2021г.). Тези документи формират държавната политика за младите хора в съответствие с целите и приоритетите за тяхното развитие. Планът очертава общинската политика за младежта, представя анализ на текущото състояние и потребностите на младите хора, както и действия, които трябва да бъдат предприети. Той цели създаването на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения.

Общинският план за младежта е документ, който се изготвя и ще бъде приложен на практика в партньорство с всички заинтересовани участници на местно ниво - Общинската администрация, Общинският съвет, образователните институции, Общинско предприятие „Детски и младежки център”, Център за подкрепа за личностно развитие – НАОП „Джордано Бруно”, народните читалища и спортните клубове на територията на Общината, представители на работодателите и на техните организации, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, европейски проекти и програми, екология и туризъм, младежки организации. Оптималната координация и взаимодействието между различните институции на територията на община Димитровград е в основата за постигане на поставените в Националната стратегия цели.

В план за младежта на Община Димитровград са очертани дейности, инициативи и проекти на активните млади хора от общината, на младежките организации и неправителствените организации (НПО), с които се дава възможност за участие на младите хора при формирането, изпълнението и отчитането на общинските политики в сектора.

Разработката на плана е в корелация и с редица основни закони и стратегически подзаконовни нормативни актове, изследвания, национални и общински документи:

- Национална програма за развитие „България 2030”;
- Националният доклад по стратегиите за социална закрила и социално включване на Република България;
- Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България (2012-2030);
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- Националната стратегия за учене през целия живот;
- Стратегия по заетостта на Република България (2021-2030);
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030);
- Общински план за действие за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация;
- Общинска програма „Димитровград на младите”;
- Общинска програма „Модернизация в системата на училищното

образование чрез дигитални технологии” и др.

II. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Дейностите в плана са насочени към подрастващите и младите хора на възраст между 15 и 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

III. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

Най-разпознаваем в младежката общност остава стремежът към независимост, подхранван от разнообразни информационни източници, чрез които различни по своята същност авторитети се превръщат в модели за подражание. Това понятие младежите свързват преди всичко с финансовата свобода. Проучването на техните нагласи ясно показва, че материалният аспект има водеща роля, когато степенуват категориите на собствената си ценностна система. Те измерват успеха с нивото на социална и икономическа свобода, до което могат да достигнат с професионална реализация или друга форма на изява. Това обуславя стремежа да вземат самостоятелни решения в желанието им да намерят своето поприще и призвание. В този деликатен период от техния живот оказват влияние обективни и субективни фактори, сред които най-силно въздействие имат незадоволителните условия на младежкия пазар на труда. Допуснати назад във времето хаотични икономически и образователни норми продължават да генерират парадокси, поради което класическите пазарни понятия на търсенето и предлагането достигнаха точката на пълно несъответствие. Пазарният глад за определени специалисти все повече се разминава с реалните възможности на професионалното образование от една страна, а от друга нивото на компетентност на младите специалисти често не кореспондира нито с тяхната самооценка, нито с изискванията на работодателите. В този процес полезната роля на Общината е да посредничи в партнирането и диалога между образованието и бизнеса, да насърчава навлизането на дуалното образование в сфери, важни за икономическия и социален микроклимат.

Визията за младежта според стратегията 2021-2030 г. е „Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят“.

С решението си – да обяви 2024 година за година на уменията, Европейската комисия поставя цел да подкрепи, чрез преквалификация и повишаване на квалификацията, устойчивия растеж на социалната пазарна икономика на Съюза с повишаване на нейната конкурентоспособност и допринасяне за създаването на качествени работни места. Комисията предлага да се даде нов тласък на ученето през целия живот чрез насърчаване на повече и по-ефективни и приобщаващи инвестиции в обучение и повишаване на квалификацията. Европейската година на уменията дава ясно послание - ще се предоставят повече възможности за младите в сферите, които ги интересуват най-много – образование, професионално обучение и квалификация, усвояване на умения за успешна реализация на пазара на труда.

Политиката в областта на младежта има няколко основни измерения. Тя цели да превърне предизвикателствата на екологичния и цифровия преход във възможности,

както и да приобщи всички младежи да придобият знания и умения, да бъдат активни и ангажирани граждани. За да се осъществят тези цели, е необходима подкрепа за инициативи на всички равнища – европейско, национално, регионално и местно, и тяхното популяризиране.

1. Демографска характеристика

Община Димитровград принадлежи административно към област Хасково, като обхваща 10% от територията ѝ. Общината обхваща градовете: Димитровград и гр. Меричлери и 25 села. Жителите на общината по данни от последното класическо преброяване през 2021 година са 44 649 души, а към 31.12.2022г. са 43 418 души по данни на НСИ, от които 32 550 в градовете и 10 868 в селата. Както навсякъде в страната, така и тук по-голямата част от хората живеят в градовете. Броят на младите хора на възраст от 15 до 29 години е бил 4 761 към 31.12.2022г.

Наблюдава се тенденция за намаляване на населението в общината. Причините за това са намалялата раждаемост и миграцията на младите хора в по-големите градове и в чужбина. Пандемията от Ковид-19 също оказва негативно влияние върху демографската реалност. Изменението в броя на младежите от община Димитровград е илюстрирано в представените таблици с обобщени данни на НСИ за 2020 г., 2021 г. и 2022г., от които се вижда спадът на младото население. Най-вече това се дължи на липсата на привлекателни възможности за работа и професионално развитие, особено в малките населени места.

Община/ възраст	Общо								
	2020г.			2021г.			2022г.		
<i>Димитровград</i>	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>
15 - 19	1819	966	853	1876	1011	865	1950	1063	887
20 - 24	1566	823	743	1500	772	728	1352	699	653
25 - 29	1855	1010	743	1786	728	845	1459	778	681
Общо:	5270	2799	2471	5162	2511	2438	4761	2540	2221

Таблица №1

Община/ възраст	В градовете								
	2020г.			2021г.			2022г.		
<i>Димитровград</i>	<i>всичк о</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичк о</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичк о</i>	<i>мъж е</i>	<i>жен и</i>
15 - 19	1419	760	659	1446	779	667	1541	852	689
20 - 24	1157	606	551	1097	779	520	1005	525	480
25 - 29	1430	756	674	1357	710	647	1121	585	536
Общо:	4006	2122	1884	3900	2066	1834	3667	1962	1705

Таблица №2

Община/ възраст	В селата								
	2020г.			2021г.			2022г.		
Димитровград	всичк о	мъже	жени	всичк о	мъже	жени	всичк о	мъж е	жен и
15 - 19	400	206	194	430	232	198	409	211	198
20 - 24	409	217	192	403	195	208	347	147	173
25 - 29	455	254	201	429	231	198	338	193	145
Общо:	1264	677	587	1262	658	604	1094	551	516

Таблица №3

2. Образование, формално и неформално учене

За личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество е важно доброто образование. Училищата от община Димитровград успяват да подготвят кадри с добър успех, готови да продължат успешно образованието си във висши учебни заведения.

На територията на община Димитровград има 13 училища, разпределени по следния начин: 12 общински училища – 2 профилирани гимназии: Природо-математическа гимназия „Иван Вазов“; Профилирана езикова гимназия „Д-р Иван Богоров“; 1 Средно училище – СУ „Любен Каравелов“, 8 основни училища и 1 Обединено училище ОБУ „Св.Св. Кирил и Методий“; 1 държавно училище – Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“.

За 2023 година от всички млади хора – 1352 са учащи се в дневна форма на обучение в гимназиален етап (VIII – XII клас) на училищата в Общината. За предходната учебна година сред 15-годишните ученици от училищата в общината - общо 333 ученици са постъпили в първия клас на първи гимназиален етап на средните, профилираните и професионалните паралелки в Общината. Към момента – в края на 2022 година, осмокласниците са общо 331, от тях: общо 236 ученици се обучават в профилираните паралелки на ПМГ, ПЕГ и СУ; 95 са учениците в професионалните паралелки на професионалната гимназия и обединеното училище. В професионалната гимназия в дневна и дуална форма се обучават 273 ученици, това е предпоставка за постигане на по-добро качество на усвояване на знанията и уменията по съответната специалност, както и разширява възможностите на младите хора за пълноценно реализиране по изучаваните професии. Изучаването на актуални и защитени професии в Обединеното училище създаде условия за намаляване на броя на младите хора от 15 до 20 години, които отпадат или не продължават образованието си като в по-голямата си част това са младежи от уязвими групи и/или ромски етност, от малките населени места и крайните квартали на града.

През 2023 година 234 младежи на възраст 19-20 години са завършили успешно и 209 от тях са получили диплома за средно образование. Двадесет и три (23) младежи, обучавани в Професионалната гимназия са придобили свидетелство за професионална квалификация по различни професии – I, II и III степен за професионална квалификация. Над 68 % от учениците, които завършват профилираните гимназии в града продължават обучението си във висши учебни заведения, от които 4% в учебни заведения извън страната. 40% от завършващите СУ и 31% от зрелостниците от ПГ продължават образованието си, а останалите успешно се реализират на пазара на труда.

В основата на работата с младите хора е неформалното и информалното обучение. Неформалното учене е обучение, което се осъществява чрез планирани дейности (от гледна точка на целите на ученето, времето за обучение), когато има някаква зададена форма на обучение (например отношения между обучавани и обучители). Общи елементи в съществуващите определения за неформалното обучение са целенасочено обучение; разнообразни контексти; различна и лека организация на осигуряване на материали; алтернативни/допълващи стилове на преподаване и обучение; по-слабо признаване на резултатите и качеството. Неформални методи на преподаване и обучение са комуникационни методи: взаимодействие, диалог, посредничество; методи на дейност: опит, практика, експериментирание; социално-фокусирани методи: партньорство, работа в екип, работа в мрежа; самостоятелно насочени методи: творчество, откритие, отговорност.

Центрове за неформално учене са Център за подкрепа за личностно развитие Народна астрономическа обсерватория и планетариум (ЦПЛР-НАОП) „Джордано Бруно“, Общинско предприятие „Детски и младежки център“ (ОП ДМЦ), Общински център за танцово изкуство „Галаксико“ (ОЦТИ), Народните читалища във всички населени места на общината, Спортни клубове (СК) както и общинските културни институции – Градска библиотека „Пеньо Пенев“ (ГБ), Исторически музей (ИМ). В тях се организират дейности, свързани с развитието на интересите, способностите, потребностите и компетентностите на младите хора в областта на науката, изкуствата и спорта.

ЦПЛР-НАОП „Джордано Бруно“ провежда на местно ниво държавната политика за личностно развитие на децата и учениците, чрез организиране на дейности по неформално обучение, организирани в свободното време на учениците, в областта на физиката и астрономията. В този център целенасочено се развиват и надграждат знания и умения, усвоени при формалния образователен процес, осигуряват се възможности за откриване и изява на даровити деца.

ОП ДМЦ, читалищата, спортните клубове и другите центрове на неформално учене реализират общинската политика за обхващане на децата и младежите през свободното им време, като провеждат образователна, възпитателна и културна дейност. Те реализират неформално общуване на млади хора с общи интереси, за стимулиране на творческия им потенциал, за насърчаване на индивидуалните способности към самоизява.

Информалното учене е учене, което е резултат от ежедневните дейности, свързани с работа, семейство или свободно време, които не са организирани или структурирани по отношение на целите, времето или предоставената подкрепа. Примери за резултати от ученето, придобити чрез информално обучение са умения, придобити чрез житейски и трудов опит: умения за управление на проекти, усвоени чужди езици, межкултурни умения, придобити по време на престой в друга държава, придобити извън работното място умения, доброволчески дейности, културни

дейности, спорт, работа с младежи, умения усвоени и чрез дейности в дома, например като грижи за дете и т.н. Образователните организации в община Димитровград, както и центровете за неформално обучение чрез различните си инициативи в много голяма степен допринасят за развитието на неформалното учене. Те са активни в различни програми и проекти, които включват дейности с насоченост в полза на младежите и тяхното личностно развитие.

Чрез Програма за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи по чл. 4 от Наредба № 21, утвърждавана ежегодно, се стимулират деца и младежи с изявени дарби от община Димитровград. С финансова подкрепа се мотивират млади хора, които са постигнали отлични резултати – класиране от I до III място в състезания, конкурси и други надпревари, на общинско, областно, национално и международно ниво, в областта на науката, изкуството и спорта, утвърдени в националната и общинската програма за закрила на даровити деца за съответната година. За 2023г. съгласно Наредба 21 и цитираните програми са присъдени стипендии - еднократно финансово стимулиране на 132 деца и ученици до 19 години в размер (общо) на 36 954 лева (размерът на еднократното финансово стимулиране е не по-малко от 100 лв).

В подкрепа на повишаване на възможностите и стимулиране на повишаване на качеството на усвояваните ключови, дигитални компетенции от младежите, обучаващи се в общинските училища през 2021г. бе утвърдена Общинска програма „Модернизация в системата на училищното образование чрез дигитални технологии”. Тази инициатива подкрепя финансово училищата на територията на общината Димитровград. Със средствата, планирани в общинския бюджет за 2024г., ще бъдат подкрепени предложения на образователните институции, които ще подобрят за обезпечеността им с иновативни дигитални устройства, приложения и решения в сферата на информационните и комуникационни технологии за образованието. Идеята е образователните институции все по адекватно да отговорят на предизвикателствата на съвременното и на потребностите и интересите на младите хора, което от своя страна спомага за тяхното личностно развитие и подобрява качеството им на учене и живот.

3. Младежка заетост

На територията на Община Димитровград работи Дирекция „Бюро по труда” (ДБТ) към Агенция по заетостта, където трудовите посредници оказват методическа подкрепа, извършват професионално консултиране и насочване към свободни работни места на регистрираните младежи. През изминалата година младежите продължават да бъдат приоритетна целева група на пазара на труда. В таблиците по долу е показана структурата на младежката безработица по възраст и образование.

Приложение – примерни таблици за данни към 31 декември 2023г. година Община Димитровград

Показатели	Шифър	Всичко	С придобита професия	Специалисти общо	Без квалификация		
					общо	Със средно образование	С основно и по-ниско

1.Регистрирани безработни		917	183	222	512	120	392
от тях:- жени		558	103	122	333	78	255
-с нам.работоспособност		66	22	12	32	11	21
-с висше образование		107	0	107	0	0	0
а) до 19г. вкл.		4	1	0	3	1	2
от тях: жени		4	1	0	3	1	2
б) от 20 до 24г. вкл.		48	4	4	40	15	25
от тях: жени		25	2	3	20	9	11
в) от 25 до 29г. вкл.		54	4	14	36	9	27
от тях: жени		31	1	8	22	3	19

Показатели	Шифър	Всичко	По образование				
			висше	средно	в т.ч. средно професио- нално	основно	Начално и по- ниско
1.Регистрирани безработни		917	107	394	270	155	261
от тях:- жени		558	69	214	133	91	184
а) до 19г. вкл.		4	0	2	1	0	2
от тях: жени		4	0	2	1	0	2
б) от 20 до 24г. вкл.		48	1	20	5	14	13
от тях: жени		25	1	11	2	8	5
в) от 25 до 29г. вкл.		54	6	18	9	10	20
от тях: жени		31	4	7	4	5	15

Отчетеният процент на безработицата сред младите хора е свързан с трайно установил се процес на миграция на младежи към големите градове и столицата, емиграция на младежи в страни от Европа и извън нея, силно намаляване на младите хора в селата на общината, липса на стимули за работодателите за наемане на млади специалисти, ниско заплащане на младежите без професионална квалификация. През 2023 година млади хора от община Димитровград също бяха включени в различни програми и насърчителни мерки по ЗНЗ, ОП РЧР и първичен пазар на труда чрез Агенция по заетостта - ДБТ Димитровград като в част от проектите работодател са общинска администрация и общински предприятия.

Към 31 декември 2023г.

	Първичен пазар на труда	Програ ми и насърчи телни мерки	Проект на БГЦПО	Проект „Красива България“	Проект „Шанс за зелена и екологич на заетост“	Проект „Осигуря ване на качествен труд”	ОП РЧР и П РЧР
Общо	855	35	3	10	15	40	41
Младежи до 29 год.	136	4	0	0	1	2	39

Планирани данни за 2023 година:

	Първичен пазар на труда	Програми и насърчителни мерки	П РЧР
Младежи до 29 год.	120	3	20

През 2023г. се запазва доминиращият дял на безработните лица с основно и по-ниско образование, както и делът на трайно безработни лица над 29 години, голяма част, от които са от различен етнически произход и от общности в неравностойно положение. Община Димитровград е официално регистриран работодател по национални програми и схеми от европейски програми за младежи до 29 години. Активна подкрепа и развиване на възможностите за професионална реализация на младите хора, както и съдействие за мотивирано кариерно израстване са сред приоритетите на Общината. В Община Димитровград бе открит първият в страната център за активиране на неактивни лица. Инициативата се реализира по Програма „Развитие на човешките ресурси. Центърът е насочен към хора, които са безработни, които ще бъдат обучавани, консултирани и насочвани към заетост. Една от целевите групи, която може да се възползва от услугите на този център са лица на възраст от 15 до 29г. Работата на този център ще подпомогне звеното за реализиране на неактивни лица на пазара на труда. Работата на този център е тясно насочена към младежите от групата (NEETs).

4. Икономическа активност и предприемачество

Негативните тенденции в национален план по отношение на демографията на населението като застаряване, ниска раждаемост и висока смъртност водят до сериозен спад на икономическата активност на гражданите. Броят на икономически активните лица намалява и като резултат от друг важен акцент в динамиката на човешкия ресурс на национално ниво – трайно движение на младите хора в посока столицата, големите градове и чужбина. По експертна оценка (според НСИ, към 31.12.2022 година) икономическо активното население на Общината – в трудоспособна възраст от 15 до 64 години, е 23 698 души от 43 418, а броя на лицата под трудоспособна възраст е 6 050.

По отношение на икономическата активност може да се твърди, че предприемаческата култура и инициативност на младите хора са в начален етап. От проведените консултантски разговори на трудовите посредници с регистрираните млади хора, относно възможностите за развитие на младежкото предприемачество, се откроява извод, че основни пречки са липсата на практически опит, професионални контакти и бизнес мрежи, бизнес умения и стартов капитал. Младите хора се нуждаят от по-голяма подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес, въпреки добрите практики и модели по проекти и програми, които ги насърчават.

В подкрепа при изграждане на базови знания и умения в областта на предприемачеството са дейност, реализирани както при формалното образование, така и чрез форми на неформално учене. В средното училище се обучават млади хора в профил „предприемачески”, ежегодно младежи от гимназиален етап на обучение

подготвят и реализират проекти по програма „Димитровград на младите”, които в повечето случаи са бизнес решение на определени казуси и инициативи.

Осигурява се достъп до информация и качествени услуги за пълноценно личностно и професионално развитие, чрез мотивиране към активно поведение на пазара на труда и трудова реализация чрез прилагане на различни подходи и включване в програми, мерки и програми за заетост към ДБТ-Димитровград.

5. Достъп до информация и услуги

Община Димитровград има изградена добра културна инфраструктура – обществени библиотеки, музей и читалища. Те изпълняват и ролята на памет за миналото като събират, съхраняват и осигуряват достъп до материали, свързани с историята на общността или на отделни личности. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми.

В община Димитровград активно работят млади хора в 14 от 37-те Народни читалища. В читалища именно младите хора са тези, които инициират голяма част от дейностите и публичните изяви. Читалищните библиотеки осигуряват допълнително възможности за максимален достъп и обмен на информация, непрекъснат достъп до интернет и различни виртуални услуги за младите хора от малките населени места в общината, а някои от тях са и част от мрежата „Глобални библиотеки”. Градската библиотека „Пеньо Пенев” се посещава от читатели с разностранни интереси и нужди. Те получават търсената информация и са обслужвани в различните отдели на библиотеката. Библиотеката е оборудвана с компютърни конфигурации, принтери, мултимедия, аудио-системи, и мултифункционални устройства.

Младите хора са белязани от епохата на новите информационни технологии. Те са част от т.нар. „Поколение Z”. Общуват повече в социалните мрежи и като че ли предпочитат посредствения чрез технологии контакт пред директния, „лице в лице”. Социалните мрежи са естествена за тях среда, в която създават контакти, търсят и споделят информация, общуват с приятели.

Община Димитровград има няколко зони за безплатен високоскоростен интернет на обществени места, които се намират на следните места: по централната пешеходна алея на бул. "България", на площада пред Общината (площад "България"), при една от най-емблематичните атракции за града - Голямата пейка, както и в двата парка - "Марица" и "Вапцаров" и около площада на кв. Черноконево.

По Национална програма „Активиране на неактивни лица“, към общинска администрация е назначен младежки медиатор, който има за цел да информира, мотивира и активира младежи, които не учат, не работят и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда”. Осъществява групови и индивидуални срещи с младежи до 29 г., с цел предоставяне на съвети и насоки за безработните, които имат нужда от помощ за търсене и намиране на работа, включване в обучения за повишаване на квалификацията, помощ при изготвяне на CV и други. Осъществява връзката между младежите и институциите, предоставящи социални, здравни, образователни и други услуги. Общинска администрация Димитровград също е на разположение на младите хора чрез „Център за информация и обслужване на граждани”.

На 2.09.2023г. бе открит Туристически информационен център. Той е разположен в сградата, където се помещава Исторически музей. Центърът е оборудван и обзаведен с финансиране по проект и със собствени средства от бюджета на община Димитровград.

6. Гражданска активност

Участието на младите хора в процеса на взимане на решения по проблеми и въпроси, важни за тяхното бъдеще, членството им в различни младежки организации, включването им в различни инициативи допринасят за социалното и трудовото им развитие.

Общинското предприятие „Детски и младежки център“ е институцията, която в активно сътрудничество с учебните заведения, мотивира и развива активната гражданска позиция на младежите, приобщаването им към идеите на доброволчеството, индивидуалните таланти и креативност. Ученическият парламент е общинска младежка структура, даваща възможност на младите хора в училищна възраст да участват реално с идеи и предложения по теми, значими предимно за тях като екология и човешки права, които засягат чувството им за справедливост. ОП ДМЦ активно подпомага и развива информираността и повишаване на компетенциите на младите хора, чрез предоставяне на актуална и коректна информация по въпроси и теми, които интересуват младите хора като част от европейската и световна общност, разкриват възможностите на всички действащи програми и проекти в областта на младежкия обмен.

През април 2023г. Община Димитровград обяви процедура за избор на местно ниво на представител на гласа на младите хора в Съвета на децата, консултативен орган към председателя на държавната агенция за закрила на детето. Целта му е да насърчава детското участие в процесите на изработване на политики за децата и вземане на решения. Той включва представители на младите хора от всяка административна област и деца от уязвимите групи и им дава възможност да обменят знания, умения и ценности, и да взаимодействат с държавни и неправителствени организации на национално и регионално ниво. За съответната година постъпиха 4 кандидатури за представител в Съвета на децата.

Възможности за развитие и усъвършенстване на младите хора осигурява и програмата „Димитровград на младите“, по която всяка година се разработват и реализират младежки проекти – дейностите по проектите са свързани с развитие на активната гражданска позиция на младежите, развитие на творческите и спортните им заложби, подпомагане на кариерното им израстване. Младежките проекти се финансират от общинския бюджет като годишната субсидия по програмата е в размер на 15 000 лева – за 2023 година бяха представени 6 младежки проекти, от които са утвърдени и финансирани 6, на обща стойност 10 905.23лв., които се изпълняват през 2023 година. Реализираните проекти по програмата са в сферите на екологията, туризма, информационните технологии и образованието.

През 2023г. Община Димитровград продължи активно да работи по програма „Ромакт“, чиято цел е подобряването на състоянието на ромите в общините. При осъществяването на работния процес по програмата се проведе редица срещи, на които присъстваха представители на ромската общност, голяма част от които бяха млади хора. Младежите от ромски произход бяха активни участници в дискусиите като изразяваха свободно своите граждански позиции и мнения относно предложенията за реализация на проект по програмата. Програмата предостави на Общината подкрепа при разработването, търсенето на финансиране и изпълнението на мерки за социално включване на роми. В сътрудничеството с фасилитаторите от „РОМАКТ“ се подобри диалогът и комуникацията между общината и ромската общност.

7. Младежко доброволчество

Относително малък е процентът на младежите (20 до 29 години), които членуват

и активно работят в младежки организации, участват в обществения живот, изказват мнения, дават своите предложения и решения по социално значими въпроси. Останалите младежи предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, неофициални спортни мероприятия, социалните мрежи.

През последните няколко години се забелязва тенденция сред младите хора за нарастване популярността и значението да бъдеш доброволец. Все повече млади хора участват като доброволци в различни инициативи за организиране на събития, провеждане на благотворителни кампании и други. Като цяло доброволството дава множество възможности на младите хора да изразят своя порив към хуманност и грижа за другите, както и да се утвърдят общочовешките ценности сред младото поколение, но механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество като важна проява на солидарност и гражданска активност все още са неразвити.

На територията на Община Димитровград дейност развива фондация „Подари усмивка”, която чрез доброволчество и благотворителни каузи фондацията насочва дейностите си към детски градини, болници, социални центрове, църкви, старчески домове и социално слаби семейства. В редиците на фондацията има и много млади хора.

8. Здравословен начин на живот

Здравното състояние на лицата, принадлежащи към младежките общности се определя от състоянието и тенденциите на демографските процеси, заболяемостта, рисковите фактори, физическото развитие и самооценката на здравето, които са характерни като цяло за нацията. Тенденцията за спазване на принципите на здравословния начин на живот – правилно хранене, спорт и др., се наблюдава и сред младите хора от община Димитровград, повечето от тях се стремят към този начин на живот и полагат целенасочени усилия. В противовес на това е, че въпреки съществуващата система на здравно образование и редовните инициативи на общинските училища тревожен факт е големият брой млади хора, които употребяват алкохол и тютюневи изделия. В Общината не се наблюдават официално потвърдени данни или индикации за задълбочаване на проблема с употребата на наркотици от младите хора.

Основна предпоставка за здравословния начин на живот на младите хора е създаването на условия за физическо възпитание и спорт. На територията на общината има добре изградена спортна инфраструктура, която покрива нуждите на младежите за практикуване на разнообразни видове спорт. Общината разполага с зала по борба „Еню Вълчев”, спортна зала „Младост”, басейн „Химик”, Спортен комплекс „Раковски”, стадион „Миньор” и тенис кортове. Предоставени са възможности за спорт и фитнес на открито в зоните за отдих в край блоковите и парковите пространства.

В Общината Димитровград функционират над 20 спортни клуба - СК по баскетбол, волейбол, акробатика и скокове на батут, карате, тенис на маса, свободна борба, футбол, бадминтон, шах, кикбокс, джудо, самбо, тенис на корт, източни бойни изкуства, бокс, корабомоделен спорт, естетична, групова гимнастика. По този начин се увеличава възможността на младите хора да изберат подходящ за тях спорт и поддържат добро здравословно състояние чрез активно спортуване. В спортните клубове основно тренират деца, ученици и младежи, като ежеседмично спортуват над 1500 младежи от 15 до 29 години. Високи национални и международни постижения имат клубовете по борба, карате – борба, карате, скокове на батут, волейбол, джудо, кикбокс, футбол, корабомоделен спорт. И през 2023 година можем да отбележим сериозни спортни постижения на младежи от общината на международно ниво –

състезатели участваха на престижни международни състезания по борба, карате, кикбокс, няколко млади спортисти постигнаха призови места на европейско и световно първенство по борба, състезатели по скокове на батут заеха призови места на турнири от европейската и световната купа и олимпийски квалификации.

В Ученическите игри 2023/2024г., съгласно Националния спортен календар участват отбори от почти всички училища в общината. Ежегодно се организират и състезания, съгласно общинския спортен календар, в които се включват от всички възрастови групи. Учениците от начален етап имат възможност да се включат в спортните състезания и игри, организирани по време на общинските празници. Много млади хора се включват в общинската „Седмица на спорта“, общинските състезания по футбол, волейбол, стрийтбол, тенис, плуване, колоездене и др. по повод на общински и национални празници; традиционен международен турнир по борба, държавни първенства по видове спорт – включени около 25% от учениците от гимназиален етап на обучение (15-19 години).

Провеждат се информационно-образователни кампании в образователните звена свързани със здравословното хранене, превенцията и профилактиката на зависимости, инфекциозни болести, болести предавани по полов път. Внимание се обръща и на превенцията на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества като се осъществяват ежегодно здравно-образователни кампании.

В училища и детски градини на територията на община Димитровград има разкрити 16 здравни кабинета с обслужващи ги 21 медицински специалисти. Съществува трайна тенденция за подобряване дейността на здравните кабинети в образователните заведения, осигуряване на условия за промоция на здравето и профилактика на болестите, изнасят лекции от здравни специалисти, относно здравословния начин на живот и хранене, провеждат се информационни кампании за превенция на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества се.

Добри постижения са трайно утвърдени при младежката работа в областта на здравеопазването и здравословния начин на живот при уязвимите групи, при общности от ромски етност като резултат от дейността на здравните медиатори. През 2023г. общинска администрация Димитровград е работила основно с Национална мрежа на здравните медиатори (НМЗМ). Съвместно с НМЗМ се провежда процедура за избор на здравен медиатор за гр, Меричлери – ромска махала, към днешна дата мястото е вакантно, подборът и изборът на кандидат ще бъде извършен съвместно с Националната мрежа на здравните медиатори (НМЗМ). Експерти от НМЗМ оказват непрекъснато подкрепа на здравните медиатори и общинските служители, отговарящи за дейността им. През годината НМЗМ организира безплатно продължаващо обучение и предоставя методическа помощ за медиаторите от община Димитровград, което е от голяма полза в работата им с ромската общност. Темите, по които се развиват и надграждат компетенциите на здравните медиатори са:

- СПИН - значение, профилактика и лечение;
- Грип - заболяемост, тежест, последствия;
- Респираторни заболявания в детската възраст;
- Ранно детско развитие;
- Национални програми за превенция на рака на маточната шийка и на ротавирусните гастроентерити - резултати и предизвикателства;
- Мерки по предпазване и разпространението на инфекциозни заболявания.

Димитровград е сред 7-те пилотни общини в инициативата „Здравеопазване за всички“ на Министерството на здравеопазването. Партньор е Сдружение „Национална мрежа на здравните медиатори“. Основната цел е оптимизиране на системата за здравна медиация, подобряването на комуникацията и координацията на местно ниво в

изпълнение на политики за здравето за маргинализирани общности - 60 здравни медиатори са преминали обучение за работа в болници и спешни звена, като 21 здравни медиатори вече работят в лечебни заведения на територията на 7-те общини, включително Димитровград – по един в Детско отделение и АГО. Те оказват съдействие на лицата от маргинализирани общности при здравното им обслужване. Подготвени са над 30 различни по съдържание информационни материали в областта на майчиното и детско здраве и сексуално преносими инфекции, които ще се използват при провеждане на информационни кампании. На същите теми са разработени и два анимационни видеоклипа, съобщават от министерството. Проектът ще приключи в края на април 2024 г.

9. Младите семейства

Тенденцията за трайно намаляване на раждаемостта сред хора до 29 години и повишаване на броя на новородените от родители над 30 години е явление, което е характерно за цяла страна и Община Димитровград не прави изключение. Този процес е свързан с ключови етапи от развитието на младите хора като формалното и неформално учене, заетост, икономическа активност и предприемачество, които оказват съществено влияние върху създаването и съхраняването на едно бъдещо семейство. Липсата на който и да било от по горе изброените етапи, води до предстоящи негативни последици, като нарастване броя на разводите в младежка възраст, нарастване на относителния дял на децата, родени извън брак, и на младите жени, които са самотни родители.

Сред приоритетите на Общината Димитровград е стимулиране на раждаемостта. чрез общинския фонд „Ин витро” се финансират процедури и дейности по асистирана репродукция и процедури „Ин витро” с донорска яйцеклетка или сперматозоиди. През 2023г. Община Димитровград финансира 9 млади семейства с общо 30 000лв. Друга мярка за насърчаване на раждаемостта е предоставяне на финансова помощ за новородено или осиновено дете. През 2023 г. има отпуснати 183 финансови стимула в размер на една минимална работна заплата на обща стойност от 142 740 лв.

С инициативата „Алея на новия живот” всяка година в началото на пролетта се дава възможност родители с деца, родени през изминалата година да засадят дръвче осигурено от общината. Екологичната кампания е естествено продължение на връзката между хората и природата.

10. Социално включване на младите хора

Дирекция „Социално подпомагане” провежда държавната политика в областта на социалното подпомагане, закрилата на детето, рехабилитацията и социалната интеграция на хората с увреждания на територията на община Димитровград в това число и младежи до 29 години. Основен контингент на дирекцията са предимно млади хора в неравностойно положение и представители на ромската общност.

Социалните услуги са ключов фактор за ефективно социално включване и участие в живота на обществото на младежи и девойки - в специализирани институции; с увреждания; напускащи специализирани институции; страдащи от различни зависимости и други групи млади хора в риск.

Целта е ограничаването на социалната изолация, в която се намират младежите и девойките в неравностойно положение, предоставяне на грижа в среда, заместваща семейната и създаване на условия за цялостно обслужване и задоволяване на основните жизнени потребности през деня. Младите хора се обучават и развиват умения за водене

на самостоятелен и независим живот, а също така се стимулира тяхната ангажираност, организация на свободното време, както и установяване на социални контакти.

На територията на града действат Дневен център за деца с увреждания, Дневен център за деца с увреждания, с програма ранна интервенция на уврежданията, Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Защитено жилище за лица с умствена изостаналост, Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост, Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания „Дъга”, Кризисен център при домашно насилие и трафик., Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция, Център за ранна интервенция на уврежданията, Център за обществена подкрепа и Център за комплексни услуги. Тези центрове осигуряват така необходимата подкрепа на хората от уязвими групи, от които има и представители от ромския етнос. На територията на община Димитровград функционират 29 клуба за хората от третата възраст, които дават възможност за провеждането на разнообразни инициативи и мероприятия и „Приемна грижа“, в която през последните години се включиха и млади хора – 1 приемно семейство е на възраст под 29 години.

Община Димитровград работи усилено в посока разширяване и подобряване на социалните услуги, които предлага. По отношение ефективност, качество, достатъчност на предоставяните социални услуги може да се каже, че те покриват основните потребности на потребителите, както и техните очаквания за получаваната подкрепа. Условието и материалната база са подходящи, както за предоставяните дейности, така и за целевите групи.

Основна цел на Община Димитровград е подобряване качеството на живот и на достъпа до здравни услуги и услуги за социално включване на млади хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и са в риск от социална изолация, чрез което да се създадат условия и подкрепа за ефективно упражняване правото им на независим живот.

11. Младежка престъпност

Недоброто икономическо състояние и слабата икономическа заетост, недостатъчното възпитателно въздействие спрямо малолетните/непълнолетните лица и ниската ефективност на наказателното правораздаване са доминиращите криминогенни фактори през последните години на територията на Община Димитровград.

През последните години се запазва общия брой на малолетните/непълнолетните извършители и броя на извършените противообществени прояви и престъпления.

Като относително най-голям дял от всички извършени престъпления от малолетни и непълнолетни остават кражбите и хулиганските прояви. Най-често чрез противозаконни деяния младежите се опитват да разрешават имуществени и парични проблеми – главно чрез кражби на чуждо имущество.

Причините за извършването на противообществени прояви от младите хора са многоаспектни – дестабилизация на социалните структури, голям брой разделени родители, както и семействата, намиращи се под границата на социалния минимум, икономическа криза, водеща до обедняване на населението, налице е и криза в основните социални ценности. Тези фактори на макроравнище дават своето отражение за дестабилизацията и негативните отношения в семейството, училището и приятелския кръг, разширяват диференциацията сред младежите в имуществен аспект.

Превенцията на правонарушенията сред подрастващите остава основна цел в дейността на общинската комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните – Димитровград. Дейността на комисията, съгласно ЗБППМН е насочена предимно към обхващане, проучване и превенция на противообществените прояви и приобщаване към дейности, които спомагат за

нормалното развитие и възпитание на децата. През 2023г. са разгледани 45 възпитателни дела на деца, извършили противообществени прояви. Консултантска помощ е предоставена на 17 деца и 17 семейства.

През месец ноември на 2022г. Община Димитровград и секретарят на МКБППМН организираха конкурс за рисунка „Аз и моите приятели” на тема толерантност и борба с насилието над деца, в който взеха участие 134 деца.

12. Младите хора в малките населени места и селските райони

По данни от НСИ за 2022г. броят на младежите в Община Димитровград е 4 761 души като 3 667 от тях са в градовете и 1 094 са в селата. Тенденцията младите хора да мигрират от селата към градовете се запазва. Тя е провокирана главно от трудностите в професионалната и социалната реализация на младите хора по малките населени места и селските райони. Важно условие за развитието на малките населени места и селските райони е наличието на добре развита и поддържана пътна инфраструктура, която да осигури необходимото движение на хора и стоки.

Привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация, на младите хора в малките населени места и селските райони са недостатъчни. Благодарение на програми, проекти и мерки от Министерството на земеделието, храните и горите младите хора имат възможност да се развиват като млади фермери в селско стопанския сектор.

Към общинска администрация работи младежки медиатор, който съвместно с ДБТ и кметовете и кметски наместници организира срещи в малките населени места от общината, за да подпомогне неактивни млади хора, които не учат, не работят и не са регистрирани в ДБТ.

Читалищата на територията на Община Димитровград и в най-малките селища, имат своята роля, която трябва да бъде съхранена, макар и с ограничени възможности за дейност, защото в повечето случаи се оказват единственото пространство за социално общуване и имат обединяваща роля за местната общност. Те са естествените обществени центрове, където се съхраняват традиционните материални и духовни богатства на селищата в общината. В тях се осъществява връзката между миналото и съвременното, създава се и се възпроизвежда културата по места. Благодарение на читалищните дейци се осъществяват чествания на празници и провеждане на конкурси по селата.

13. Управление на младежката политика

Община Димитровград участва в осъществяването на политиките за младите хора в тясно сътрудничество между различните секторни държавни органи на централно и областно ниво. Отбелязва се подобрение в публичното предлагане на качествени услуги, подкрепящи развитието на младите хора, особено услугите за свободното време. Наблюдава се напредък в участието на млади хора в управлението на младежката политика на национално, регионално, областно и общинско ниво.

Младите хора проявяват активност по теми като екология и човешки права, които засягат чувството им за справедливост. Много младежи с готовност се включват в инициативи, свързани с опазване на околната среда – засаждане на цветя, дръвчета, събиране на хартия, почистване на терени, в кампании на разнообразни теми, участие в провеждане на събития, както и в доброволчески инициативи.

IV. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ

Приоритет в дейността на Община Димитровград по отношение на младежките политики е създаване на устойчиви и адекватни на потребностите на младите хора условия, които да им предоставят възможности да реализират потенциала си в една или друга сфера на професионалното и личностно развитие. Действащите обществени политики следва да бъдат насочвани към всички млади хора от 15 до 29 години, с акцент перманентно поставян върху тези лица, които са с по-малки социални възможности - младежи в неравностойно положение, маргинализирани групи и т.н.

ВИЗИЯ - Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Община Димитровград и Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят.

В изпълнение на Закона за младежта и стратегическите цели на Националната стратегия за младежта:

- Насърчаване на неформалното обучение;
- Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);
- Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;
- Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;
- Насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот;
- Насърчаване на културата и творчеството сред младите,

приоритетни области на действие и специфични цели на провеждане на политиките за младежта в община Димитровград са:

Здравеопазване

- Насърчаването на младите към здравословния начин на живот - провокиране на отговорност у младите хора към собственото им здраве, здравна просвета и култура по отношение на превенцията на зависимостите-наркомания, алкохолизъм, тютюнопушене, СПИН и други болести, предавани по полов път;
- Качествена грижа за живота, здравето и физическата активност на младите хора в общината и страната.

Образование

- Акцентиране върху нуждата от повишаване на достъпа на младите хора до качествено формално и неформално обучение, в синхрон с 8-та Европейска младежка цел "Качествено учене за всички";
- Оптимално използване възможностите на образованието - формално и неформално от младежите като основа за професионална реализация на пазара на труда и средство за развитие на човешките ресурси.

Младежка заетост – професионална реализация

- Пълноценна реализация на личностните качества на младите хора при условията на повишени изисквания на пазара на труда, прилагане на максимално широк обхват мерки подкрепящи кариерно ориентиране, насърчаване на заетостта и обхващане на младите хора във форми на образование;
- Мотивация за доброволен труд, като алтернативна форма за социална активност.

Гражданска активност

- Осигуряването на качествено участие на младежите на всички нива на вземане на решения, стимулирането на ангажираността, качественото участие и овластяването на младите хора, намаляване на социалната им пасивност при вземане на решения по засягащи ги въпроси;
- Изграждането на толерантност, насърчаването на зачитането на правата на човека и демократичните ценности.

Свободно време

- Равноправен достъп до всички източници на младежка информация;
- Стимулиране на младежката мобилност, сътрудничество и обмяна на неформален опит;
- Начинът на прекарване и осмисляне на свободното време е въпрос на жизнен стил, ценности и лични предпочитания - организиране на свободното време на младите хора в съответствие с повишаване на физическата активност и осигуряване на здравословен начин на живот.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическа цел 1: Насърчаване на неформалното обучение;

Стратегическа цел 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);

Стратегическа цел 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;

Стратегическа цел 4: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;

Стратегическа цел 5: Насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот;

Стратегическа цел 6: Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

VI. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

По Стратегическа цел 1 - Насърчаване на неформалното обучение.

1.1 Оперативна цел: Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности;

1.2. Оперативна цел: Повишаване на качеството на неформално обучение;

По Стратегическа цел 2 - Насърчаване на заетостта и подкрепата на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават.

2.1. Оперативна цел: Насърчаване на заетостта на младите хора;

2.2. Оперативна цел: Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават.

По Стратегическа цел 3 - Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора

3.1. Оперативна цел: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора;

3.2. Оперативна цел: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите в процеса на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво;

3.3. Оперативна цел: Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа.

По Стратегическа цел 4 - Свързаност, толерантност и европейска принадлежност.

4.1. Оперативна цел: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи;

4.2. Оперативна цел: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата;

4.3. Оперативна цел: Засилване на чувство за принадлежност към европейския съюз и споделяне на европейските ценности.

По Стратегическа цел 5 - Насърчаване на здравословен и щадящ природата начин на живот.

5.1. Оперативна цел: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към

здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт;

5.2. Оперативна цел: Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора;

5.3. Оперативна цел: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора;

5.4. Оперативна цел: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

По Стратегическа цел 6 - Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

6.1. Оперативна цел: Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора;

6.2. Оперативна цел: Насърчаване на лични творчески умения.

VII. ДЕЙНОСТИ ПО ПРИОРИТЕТИ

Дейностите са представени в Приложение №1.

Очаквани резултати

- Постигане на по-висока степен на ангажираност на образователните институции с извънкласни занимания, със спорт, творчество и доброволен труд, за да се компенсират ограниченията на финансовия и културния капитал на семейството и да се формират интереси, които да устоят на натиска на семейните и професионални задължения в жизнения етап на зрелостта;

- Приоритетно развитие на чуждоезиковата подготовка на младите хора. Постигнатата в сегашните условия квалификация се оказва недостатъчна, за да отговори на потребностите на интеграцията в един все по-глобализиран свят;

- Приоритетно развитие на дуалното обучение и провеждането на практики и стажове в хода на образователната подготовка чрез сътрудничество между държавни и общински институции, от една страна, неправителствен сектор и бизнес, от друга, покриване на базовите стандарти за практическа подготовка;

- Повишена мотивация за образование сред онези млади хора, чиито собствени родители нямат образование или са нискообразовани. Отстраняване на несъответствие между образователна подготовка и професионална реализация; несигурност на работата; намаляване броя на млади хора, които не учат и не работят;

- Развитие на интензивна сексуална и гражданска просвета, ограничаване на „детските” раждания;

- Създаване на възможности за по-системно привличане на млади хора в процеса на формиране, консултиране и оценяване на политически решения в институциите;

- Подкрепа към ромското малцинство с фокус ромските деца, младежи и девойки;

- Увеличаване броя на спортуващите;

- Намаляване на младежката престъпност;

- Увеличен брой на доброволците;

- Намаляване на коефициента на безработица сред младите хора на възраст 15-29 години;

- Придобити умения и знания за здравословен и природощадящ начин на живот.

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Изключително важно за ефективното изпълнение на Плана е организацията и координацията на дейностите и оперативното взаимодействие между:

- Министерство на образованието и науката;
- Министерство на младежта и спорта;
- Общинска администрация към Община Димитровград и кметства в общината;
- Дирекция „Бюро по труда“ - Димитровград;
- Социални и здравни институции;
- Училища и детски градини;
- Народни читалища, културни институции;
- Спортни клубове;
- Ученически парламент, консултативен младежки съвет, младежки и неправителствени организации.

IX. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЯ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

- В периода на реализация на дейностите, наблюдението на изпълнението на Плана ще се осъществява текущо през годината чрез отчитане на:
  - брой изпълнени инициативи от годишните програми и календари с дейности в сферите на образованието, спорт за всички, общински събития и инициативи, читалищна дейност, културен календар за 2024 г.;
  - брой млади хора, участвали в дейностите.
- Оценка на Плана ще бъде извършена с изготвяне на отчет по изпълнение на Национална стратегия за младежта.
- Актуализацията на Плана ще се осъществява при необходимост.

X. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Дейностите за реализация на Плана ще се популяризират чрез:

- Чрез електронни сайт на Община Димитровград;
- Чрез местни електронни медии;
- Други подходящи форми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Финансовите средства за изпълнение на Общински план за младежта се планират ежегодно в рамките на годишния общински бюджет.

Финансирането се осъществява и със средства от фондовете на ЕС и други програми

Планът за действие е разработен като отворен документ, който ще се актуализира, допълва и изменяна при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности и на база на регламентирани периодични анализи, приет с Решение №.....

Неразделна част от плана са:

Приложение 1 – Дейности по приоритети за постигане на поставените цели.

Деятности по приоритети за постигане на поставените цели

Приложение №1

Стратегическа цел 1: Насърчаване на неформалното обучение

Оперативна цел 1.1: Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности

Мерки/Деятности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Стимулиране на неформалното обучение чрез организиране на дейности, свързани с развитието на интересите, способностите, потребностите и компетентностите на децата и учениците в областта на науката, изкуствата и спорта.	ОП „Детски и младежки център” (ОП ДМЦ) Спортни клубове Образователните институции Община Димитровград НАОП „Джордано Бруно” - Димитровград	Целогодишно	бюджет на ОП ДМЦ, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и ММС, ОП на ЕС
Обучение на младите хора от общината в центрове за професионално обучение, школи по изкуства, спортни клубове, както и програми за младежки обучения към Агенция по заетостта, ДБТ-Димитровград	ОП ДМЦ Спортни клубове Агенция по заетостта	Целогодишно	национален бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, проекти, програми и мерки на ММС и МТСП, ОП на ЕС
Осигуряване на достъп до информация и качествени услуги за пълноценно личностно и професионално развитие чрез мотивиране към активно поведение на пазара на труда и трудова	Община Димитровград Агенция по заетостта	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет, проекти, програми и мерки на МТСП ОП на ЕС

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
реализация чрез прилагане на различни подходи и включване в програми за заетост към Агенция по заетостта, ДБТ-Димитровград.			

Оперативна цел 1.2: Повишаване на качеството на неформално обучение

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация и живот на младите хора чрез подобряване на качеството на средното образование и насърчаване на ученето през целия живот. Кариерно ориентиране на учениците – срещи с ВУЗ	Община Димитровград Агенция по заетостта Образователните институции	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН, ОП на ЕС
Насърчаване участието на образователните институции в оперативни, национални, европейски програми и други източници на финансиране за лично развитие, даващи възможност за обучение, стажуване и мобилност на младите хора.	Община Димитровград Агенция по заетостта Образователните институции	кампанийно през годината	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП ОП на ЕС

Стратегическа цел 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават

Оперативна цел 2.1: Насърчаване на заетостта на младите хора

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Осигуряване на възможности за обучение, за професионална квалификация и ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда чрез популяризиране сред младежите на ученето през целия живот като фактор за личностно развитие, устойчива заетост и социално включване. Организиране на Дни за учене през целия живот, както и организиране на обучителни семинари и участие в национални програми и проекти на младежи от различен етнически произход.	Община Димитровград Агенция по заетостта Община Димитровград Образователните институции	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП, ОП на ЕС

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Осигуряване на възможности за заетост, включително платени стажове на младежи в неравностойно положение с цел да се понижи коефициента на безработица в групата 15-29 чрез утвърждаване на дуалната система на обучение по специалности от професии с приоритет за регионалната икономика.	Община Димитровград Образователните институции Агенция по заетостта	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП, ОП на ЕС

Оперативна цел 2.2: Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и ни се обучават

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Повишаване на информираността на младежите за възможностите за обучение по професии и професионални направления чрез организирането на подходящи инициативи (Ден на отворените врати, Панорама на професиите и други) Участие на ученици в Деня на самоуправление на Община Димитровград	Община Димитровград Агенция по заетостта Образователните институции, Областен център за кариерно ориентиране Ден на отворените врати в ПГ и участие в панорама на средното образование в гр. Хасково	кампанийно през годината	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП, ОП на ЕС
Подобряване на съответствието между	Община Димитровград Образователните институции	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет,

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
подготовката и потребностите от работна сила при изготвяне на предложения за държавен план-прием с оглед балансирането му по видове подготовка и по професии.	Агенция по заетостта Работодатели		бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП, ОП на ЕС
Консултиране и методическо подпомагане при спазване на условията за реинтегриране на напусналите образователната система чрез организирането и провеждането на обучението в задочна, дуална и самостоятелна форма.	Община Димитровград Образователните институции	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН, ОП на ЕС
Информационна кампания за активиране на младежи, които не учат, не работят и ни се обучават. Организиране на карьерен форум, срещи и трудови борси насочени към младите хора.	Община Димитровград Агенция по заетостта Образователните институции с професионална квалификация	Целогодишно	национален бюджет, общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП, ОП на ЕС
Организиране на информационни срещи и инициативи с младите хора от малките населени места в общината относно възможностите на обучение, квалификация, стаж и развитие.	Община Димитровград Образователните институции с професионална квалификация Агенция по заетостта	кампанийно през годината	общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН и МТСП, ОП на ЕС

Стратегическа цел 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора

Оперативна цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
<p>Насърчаване на доброволчеството и регулиране на доброволческите дейности чрез организиране на младежки информационни кампании за популяризиране на доброволчеството и реализиране на доброволчески инициативи, обединени под наслов „Доброволци в действие“. Доброволчески кампании в училище</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции МКБППМП към Община Димитровград БЧК, НПО</p>	<p>Целогодишно</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на ММС, МТСП и МЗ, ОП на ЕС</p>
<p>Ангажиране на неорганизираните младежи в различни форми на гражданско участие, доброволчество и младежки дейности чрез насърчаване обмена на информация и сътрудничество между младежките организации и младите хора и включването им в доброволчески инициативи.</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград БЧК НПО</p>	<p>кампанийно през годината</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на ММС, МТСП и МЗ, ОП на ЕС</p>

Оперативна цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите в процеса на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
<p>Насърчаване на партньорството с младежко участие и овластяване в процесите на вземане на решения на местно ниво чрез различни инициативи за реализиране на младежките политики в образователните институции, като ученическото самоуправление, провеждане на обучения за младежи на теми свързани с доброволчество, мотивация и лидерство.</p> <p>Участие на ученици в ОУП</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Ученически парламент Съвет на децата</p>	<p>Целогодишно</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на ММС, ОП на ЕС</p>
<p>Надграждане на съществуващите механизми за младежко участие в процесите на вземане на решения на местно ниво чрез запознаване с публичните институции и правата на младите хора.</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Ученически парламент Съвет на децата</p>	<p>кампанийно през годината</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на ММС, ОП на ЕС</p>
<p>Популяризиране и развитие на формите за участие в процесите на вземане на решения на местно ниво чрез повишаване на диалога</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Ученически съвети</p>	<p>Целогодишно</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки</p>

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
<p>между между общината, образователните институции и ученическите съвети/младежки организации по въпросите за младежта.</p> <p>Участвие на ученици от УС в конференции на Националния ученически съвет</p>			<p>на ММС, ОП на ЕС</p>

Оперативна цел 3.3: Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
<p>Повишаване на капацитета и устойчивостта на младежките организации чрез популяризиране на насоки за създаване и функциониране на младежките организации.</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград НПО</p>	<p>Целогодишно</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на ММС, ОП на ЕС</p>
<p>Повишаване на информираността за финансиране на младежки проекти и оптимизиране на процедурите за кандидатстване с цел участие на по-голям брой млади хора в младежки програми и проекти</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград НПО</p>	<p>кампанийно през годината</p>	<p>общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на ММС, ОП на ЕС</p>

Стратегическа цел 4: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност

Оперативна цел 4.1: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Насърчаване на участие в проекти и инициативи, насочени към младежи от уязвими групи в риск от социално изключване с цел да бъде намален дяла на младежи, попадащи в риск от социално изключване.	Образователните институции Община Димитровград ОП ДМЦ	целогодишно	общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН, ММС, ОП на ЕС
Повишаване на нивото на информираност сред младите хора от уязвими групи/младите хора в неравностойно положение, относно проблемите на младежите и обхващането им в организации, работещи с младежи от уязвими групи.	Дирекция „Социално подпомагане” Образователните институции Община Димитровград ЦОП	целогодишно	общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МТСП, МОН, ММС, ОП на ЕС

Оперативна цел 4.2: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Организиране на информационни кампании и младежки обучения, свързани с изграждането на толерантно отношение, противодействие на агресивното поведение и езика на омразата, конкурси, концерти, изложби, инициативи за отбелязване на световните дни на толерантността, „розовата	Община Димитровград ОП ДМЦ Образователните институции Дирекция „Социално подпомагане” РПУ МКБППМН	Кампанийно през годината	общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН, ММС, МВР ОП на ЕС

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
фланелка“ и други			
Популяризиране сред младите хора чрез медийни кампании, брошури и други средства на правата на човека, демокрацията и върховенството на закона с цел повишаване компетентностите им.	Община Димитровград ОП ДМЦ Образователните институции Ученически парламент Съвет на децата ЦОП, МКБППМН	целогодишно	общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МТСП, МОН, МВР, ОП на ЕС
Засилване на партньорството между институциите и неправителствените организации, които работят за превенция и преодоляване на дискриминацията и насилието сред младите хора,	Община Димитровград ОП ДМЦ МКБППМН Ученически парламент Съвет на децата Образователните институции Дирекция „Социално подпомагане“ Агенция по заетостта РПУ	целогодишно	общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МТСП, МОН, МВР, ОП на ЕС

Оперативна цел 4.3: Засилване на чувство за принадлежност към европейския съюз и споделяне на европейските ценности

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Инициативи с активното участие на млади хора за популяризиране на европейските ценности, дейността и принципите на Европейския съюз и европейските институции. Изготвяне и разпространение на брошури, диплянки и публикации в медиите.	Община Димитровград ОП ДМЦ Образователните институции Ученически парламент Съвет на децата	целогодишно	общински бюджет, бюджет на образователните институции, проекти, програми и мерки на МОН, ММС, ОП на ЕС Европейски корпус за солидарност

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Разработване, реализиране на проекти по младежки европейски програми – Еразъм+, Еразъм за млади предприемачи, Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+), Европейски младежки портал			

Стратегическа цел 5: Насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот

Оперативна цел 5.1: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Създаване на условия и насърчаване на физическата активност и спорта с участието на младежи в Деня на българския спорт, футболни турнири, състезания по волейбол, баскетбол и тенис турнир, ученически игри, плувно лято, празнични спортни турнири, проекти по общински и национални програми за спорт за всички и спорт за младите в свободното време и ваканциите – общински и национален календар дейности за развитие и насърчаване на ФВС и социалния туризъм	Община Димитровград ОП ДМЦ Образователните институции Спортни клубове, БЧК	Месеците април – май/юни септември- октомври, ноември-декември	общински бюджет, бюджет образователни институции, проекти, програми и мерки на МОН и ММС

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
<p>Повишаване на осведомеността по темите за здравословен начин на живот и здравословно хранене, понижена употреба на тютюневи изделия, алкохол и психоактивни вещества сред младите хора. Провеждане на информационни кампании относно превенция на факторите, създаващи риск за здравето и инициативи свързани със Световния ден за борба със СПИН, Месец на здравословното хранене и борбата със затлъстяването, презентации в образователните институции относно тютюнопушенето заболяванията, които предизвиква, екодни.</p>	<p>ОП ДМЦ Образователните институции Ученическите съвети МКБППМН, НПО, БЧК</p>	<p>целогодишно</p>	<p>общински бюджет, бюджет образователни институции, проекти, програми и мерки на МОН МЗ</p>

Оперативна цел 5.2: Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
<p>Дейности относно повишаване информираността на младите хора за получаване на психологична подкрепа включващи информационни кампании, консултации и практически семинари със</p>	<p>Образователните институции Център за обществена подкрепа (ЦОП) ОП ДМЦ МКБППМН ОЗД - ДСП</p>	<p>целогодишно</p>	<p>общински бюджет, бюджет образователни институции, проекти, програми и мерки на МОН, МВР, ДАЗД</p>

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
специалисти от ЦОП, психолози и педагогически съветници от образователните институции			
Стимулиране и насърчаване на активността и контакти на младите хора извън виртуалната реалност, превенция на зависимостите и манипулациите в социалните мрежи – беседи, информационни кампании, младежки проекти по общински или национални програми.	Образователните институции Център за обществена подкрепа (ЦОП) МКБППМН ОП ДМЦ ОЗД - ДСП	целогодишно	общински бюджет, бюджет образователни институции, проекти, програми и мерки на МОН, МВР, ДАЗД

Оперативна цел 5.3: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивното здраве на младите хора

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Повишаване на информираността по темата за сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора чрез провеждане на дейности, свързани с превенция на ХИВ/СПИН, сексуално преносими инфекции и контрацепция, включващи информационни кампании, беседи, лекции, презентации по темата.	Община Димитровград ОП ДМЦ Образователните институции Център за обществена подкрепа (ЦОП) МКБППМН БЧК	кампанийно през годината	общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МЗ
Осигуряване на достъп до	Община Димитровград	кампанийно през годината	общински бюджет,

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
прилагането на съвременни методи за семейно планиране сред младите хора чрез организиране на беседи, лекции, практически семинари със специалисти за повишаване на знанията на младежите за семейно планиране и за развитие на родителските им умения, дейности по проекти, дейности здравни медиатори	ОП ДМЦ Образователните институции Център за обществена подкрепа (ЦОП) МКБППМН ОЗД-ДСП		бюджет на ОП ДМЦ, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МЗ, ОП

Оперативна цел 5.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Разширяване на познанията на младите хора в областта на опазването на околната среда, включително индивидуалния им принос с участие в дейности ангажирани с опазване на околната среда - залесяване на паркове и градинки, изложба-базар на предмети от природни материали с използване на събраните средства за определена кауза и други предложени от младежите инициативи.	Образователните институции Община Димитровград ОП ДМЦ РИОСВ	Месеците април-май/септември-октомври	общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МОСВ
Подкрепа за младежки			общински бюджет,

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
проекти и инициативи, целящи формиране на знания, умения, нагласи и ангажираност с екологичните проблеми и тяхното решаване.	Образователните институции Община Димитровград ОП ДМЦ РИОСВ		бюджет на ОП ДМЦ, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МОСВ
Стимулиране и подкрепа на младежки доброволчески инициативи в областта на опазването на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение сред младите хора за изграждане на екологично отговорни поколения.	Образователните институции Община Димитровград ОП ДМЦ НПО РИОСВ	Целогодишно	общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МОСВ

Стратегическа цел 6: Насърчаване на културата и творчеството сред младите

Оперативна цел 6.1: Повишаване на достъпа на култура и нивото на културно участие на младите хора

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Насърчаване на мобилността на младежките творчески трупи и подкрепа за мобилни форми на изкуство и култура	ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Народни читалища ЗДО, ОЦТИ	Целогодишно	бюджет на ОП ДМЦ, общински бюджет, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МК, ОП на ЕС
Дейности, свързани с разработването и изпълнението на услуги за свободното време на младите хора, насърчаващи културното им участие; разработване и изпълнение на	ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Народни читалища	Целогодишно	бюджет на ОП ДМЦ, общински бюджет, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МК, ОП на ЕС

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
проекти по общински, национални, европейски програми			

Оперативна цел 6.2: Насърчаване на лични творчески умения

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
Организиране на инициативи и подкрепа на дейности за повишаване на личните творчески умения на младите хора – общински и национални състезания и конкурси в областта на изобразителното, танцовото и театралното изкуство, национални фестивали с обхват фолклор и местни традиции; Общинска и Национална програма за закрила на деца и младежи с изявени дарби.	ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Народни читалища ЗДО, ОЦТИ	Целогодишно	общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, училищен бюджет, проекти, програми и мерки на МОН и МК
Популяризиране и подкрепа на дейностите, включващи млади хора, практикуващи творческо хоби в свободното време на младежки пространства, центрове, зони, творчески колективи и организации, работещи за младежко включване в културния живот – благотворителни инициативи	ОП ДМЦ Образователните институции Община Димитровград Народни читалища ЗДО, ОЦТИ	Целогодишно	общински бюджет, бюджет на ОП ДМЦ, бюджет образователни и културни институции, проекти, програми и мерки на МОН и МК

Мерки/Дейности	Отговорни институции	Срок	Финансиране
– изложби-базар, концерти, фестивали, празници, организирани от народните читалища, граждански инициативи			

Изготвили:

Антоанета Шаркова
Началник отдел ХД

Калина Тонева
Главен експерт ХД

Силвия Матева
Младежки медиатор

